

5&1 ΜΥΘΟΙ ΠΕΡΙ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ, ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ & ΑΣΥΛΟΥ

Είναι το δημόσιο πανεπιστήμιο πράγματι δικό μας;

Το ελληνικό πανεπιστήμιο, ανέκαθεν, αποτελούσε οργανική δομή του ντόπιου καπιταλισμού. Η ύπαρξη του στηρίζει και στηρίζεται σε δύο βασικούς υλικούς άξονες: την εξειδίκευση της εργασίας και την παραγωγή έρευνας για κράτος και επιχειρήσεις. Από τη μία στοχεύει στον καταμερισμό της γνώσης σε ιδρύματα και τμήματα, κόβοντας και ράβοντας τον φοιτητή στα μέτρα της αγοράς, ενώ από την άλλη αποτελεί βασικό πάροχο τεχνογνωσίας, μέσω των ερευνητικών προγραμμάτων που διεξάγονται εντός του. Ο μηχανισμός είναι απλός. Στρατός, μπάτσοι και μεγαλοεταιρίες αναθέτουν σε έμπιστους καθηγητάδες, για υπέρογκα ποσά, την ανάπτυξη ερευνητικών με σκοπό την ικανοποίηση των καπιταλιστικών αναγκών τους. Η συνέχεια; Οι ευαγγελιστές της καθαρής και ουδέτερης επιστήμης οργανώνουν ομάδες φοιτητών, οι οποίες, συχνά στις υποσχέσεις μιας αξιοπρεπούς καριέρας, εργάζονται αμισθί προς συμφέρον καθηγητών και εταιριών – νομίζοντας πολλές φορές ότι επιτελούν και κοινωνικό έργο. Και τα παραπάνω απ' ότι φαίνεται δεν είναι αρκετά. Τα τελευταία χρόνια περιφερόμενες στα πανεπιστήμια «μας», παρατηρούμε να ξεπετάγονται ολοένα και περισσότεροι ευφάνταστοι και πολύχρωμοι χώροι που στεγάζουν «πρωτοβουλίες» φοιτητών, με καλό - όπως φροντίζουν να μας διατυμπανίζουν – σκοπό. Τι σκοπό; Αφενός, την κοινωνική νομιμοποίηση ελληνικών και όχι μόνο κολοσσών - από τους οποίους τα αρπάζουν φυσικά - και αφετέρου την προώθηση μεγαλομανών φοιτητών στην παραγωγική τους διαδικασία με αντάλλαγμα τα πειστήρια μιας πολυπόθητης καριέρας. Και εμείς μετά απ' όλα αυτά αναρωτιόμαστε: Καλά, μαλάκες είμαστε, που ενώ όλοι ασχολούνται με την παρτάρα τους, απλά αράζουμε και γράφουμε πολιτικά κείμενα; Θα απαντήσουμε πιο κάτω σε αυτό. Προς το παρόν, το μόνο που καταλαβαίνουμε είναι πως το πανεπιστήμιο από όποιον τίτλο και να στολίζεται (δημόσιο, ουδέτερο, ελεύθερο) φαίνεται να μην είναι πράγματι δικό μας.

**Αποτελεί το παρεμπόριο παρέκκλιση από την
καπιταλιστική κανονικότητα; Είναι οι εργαζόμενοι/ες του
πεζοδρομίου ο εχθρός;**

Τον τελευταίο καιρό γίνεται εκτενής λόγος από τα μέσα ενημέρωσης – τόσο δεξιά, όσο και αριστερά – περί έξαρσης της εγκληματικότητας στα πανεπιστημιακά ιδρύματα. Τι εννοούν, όμως, με την εγκληματικότητα; Το μικροεμπόριο τσαντών, ναρκωτικών, παπουτσιών και τσιγάρων, κυρίως από μετανάστ(ρι)ες, έξω από την ΑΣΟΕΕ, την Νομική και το ΑΠΘ. Τα media αλληλοδιαπλέκοντας τις παραπάνω δραστηριότητες μεταξύ τους καθώς και με άλλες (π.χ. κλοπές, δολοφονίες, βιασμούς) συνθέτουν θεαματικά την εικόνα της παραβατικότητας. Και ποιο το πρόβλημα, λοιπόν, με την παραβατικότητα; Το πρόβλημα για μας δεν είναι άλλο παρά η ίδια η σύνθεση και η χρήση της έννοιας από το κράτος. Το κράτος, ορίζοντας τι είναι νόμιμο και τι παράνομο, εξασφαλίζει για το κεφάλαιο υπερκέρδη μέσω της υποτίμησης της εργασίας των ατόμων που απασχολούνται τόσο στη νόμιμη όσο και την παράνομη οικονομία. Σύνηθες φαινόμενο στην ελληνική πραγματικότητα αποτελούν μετανάστ(ρι)ες χωρίς χαρτιά που δουλεύουν παράνομα σε «νόμιμες» επιχειρήσεις υπό εκβιαστικούς όρους και άθλιες συνθήκες (εξοντωτικά ωράρια, αστεία μεροκάματα, επισφάλεια, απειλές απέλασης και ξυλοδαρμοί σε περίπτωση διεκδίκησης των δεδουλευμένων τους). Σε αυτό το πλαίσιο, μοιάζει αυτονόητη η αναζήτηση μιας εναλλακτικής λύσης για την διαβίωση τους. Προφανώς, δεν ισχυριζόμαστε ότι τα υποκείμενα αυτά δημιουργούν από το μηδέν την παράνομη οικονομία, η οποία ούσα πηγή κερδοφορίας κινείται παράλληλα με την νόμιμη, απλώς έρχονται να καλύψουν τις ήδη ανοιχτές θέσεις εργασίας. Αναγνωρίζοντας πως ανήκουν στα καταπιεσμένα στρώματα της κοινωνίας και κατά κανόνα βρίσκονται σε χειρότερη θέση από τους νόμιμους/ έλληνες εργάτες, εναντιωνόμαστε στην κρατική ρητορική που κανονικοποιεί αυτό το διαχωρισμό. Για μας ο εχθρός, λοιπόν, δε βρίσκεται στα πεζοδρόμια των σχολών και δεν καταδιώκεται από τα ένστολα καθάρματα, αλλά είναι τα αφεντικά και οι δήμιοι πολίτες. Ξέρουμε, επίσης, πολύ καλά πως το παρεμπόριο δεν είναι τίποτα άλλο παρά μια ασφαλής μπίζνα για τα μεγάλα αφεντικά η οποία συντηρεί και ανανεώνει τις δομές της οικονομίας τους.

Αποτελούν τα «πρεζάκια» πρόβλημα για τις σχολές μας;

Μεγάλο βάρος καταλαμβάνει, βέβαια, στο δημόσιο λόγο και το ζήτημα των τοξικοεξαρτημένων. Τα άτομα που κάνουν χρήση ουσιών σε περιοχές όπως το παρκάκι έξω από την Νομική, τα στενά πέριξ της ΑΣΟΕΕ, το ΑΠΘ, αλλά και το πεδίο του Άρεως φαίνεται να έχουν απασχολήσει ιδιαίτερα πρυτανικές αρχές, κράτος, νοικοκυραίους αλλά και φοιτητές. Οι επιχειρήσεις εκδίωξης τους από τις κατασταλτικές δυνάμεις, καθ' όλη τη διάρκεια της ημέρας, με τραμπούκικο χαρακτήρα, γίνονται ολοένα και περισσότερες. "Ανεξάρτητες πρωτοβουλίες" κατοίκων, όπως για παράδειγμα το «Επιμένουμε Πεδίον» νομιμοποιούν κοινωνικά την κρατική διαχείριση των ζώων τους, οδηγώντας έτσι στην αποσιώπηση της βίας και της βαρβαρότητας που υφίστανται τα εν λόγω υποκείμενα. Το ερώτημα είναι, όμως, γιατί όλος αυτός ο λόγος για τα συγκεκριμένα άτομα; Οι απαντήσεις είναι σχετικά απλές. Τα επονομαζόμενα «πρεζάκια» έχουν εισέλθει στο κοινωνικό φαντασιακό ως μη παραγωγικά άτομα. Και τι χειρότερο από αυτό στην καπιταλιστική κοινωνία που συντηρείται από τις σχέσεις παραγωγής της; Το γεγονός ότι "καταχράζονται" δημόσιο χώρο, χωρίς να εργάζονται, πολλές φορές, φαίνεται να ενοχλεί ιδιαίτερα τους μικροαστούς με αποτέλεσμα να τοποθετεί τα άτομα αυτά στο στόχαστρο τους. Η δεύτερη απάντηση που μπορεί να δώσει κάποιος/α στο συγκεκριμένο ερώτημα, εντοπίζεται στην κυριάρχη αισθητική. Στην κοινωνία που αναπαράγει αξίες όπως η κανονικότητα, η καθαρότητα και ο υγιεινισμός, είναι λογικό να μην χωράνε άτομα εκτός τους κυριάρχου πλαισίου. Εδώ λοιπόν αντιλαμβανόμαστε γιατί δεν γίνεται λόγος για άτομα υψηλότερης ταξικής θέσης που κάνουν χρήση στα μαγαζιά και στα σαλόνια τους, παρά μόνο για άτομα που «προσβάλλουν» την κοινωνικά αποδεκτή αισθητική. Τα πανεπιστήμια είναι τμήματα αυτής της κοινωνίας και κατ' επέκταση οι διαχειριστές τους θα κάνουν τα πάντα για τον εκτοπισμό των περιθωριοποιημένων. Τέλος, η αυθαίρετη σύνδεση των τοξικοεξαρτημένων με διάφορες παράνομες δραστηριότητες και η ένταξη τους στο κοινωνικά κατασκευασμένο πεδίο της εγκληματικότητας συμβάλλει ιδιαίτερα στην στοχοποίηση του εν λόγω υποκειμένου. Καταλήγουμε, λοιπόν, με βεβαιότητα πως το πρόβλημα στις σχολές μας δεν είναι οι χρήστ(ρι)ες, αλλά οι νόμοι σας και η αποστειρωμένη, βίαιη, ψυχιατρική αισθητική σας.

Φταίνε τα "εγκληματικά υποκείμενα" για τους βιασμούς σε πανεπιστημιακούς χώρους; Και είναι το κράτος που θα μας προστατέψει από τους βιασμούς μέσα σε αυτούς;

Φυσικά, δεν θα μπορούσε να λείπει από την ρητορική του κράτους, της κοινωνίας, και των media η αναγκαιότητα παρουσίας μπάτσων εντός των πανεπιστημιακών campus με στόχο την αποτροπή βιασμών. Μόνο θυμωμένες μας βρίσκει η προσμονή να νιώσουμε προστατευμένες από τους ίδιους μπάτσους που σε κάθε ευκαιρία επιδίδονται σε σεξιστικές, τρανσφοβικές, ομοφοβικές επιθέσεις. Δεν προσδοκούμε καμία προστασία από το έθνος-κράτος το οποίο θρέφει και θρέφεται από την πατριαρχία. Το πραγματικό πρόσωπο κράτους και αφεντικών γίνεται φανερό σε κάθε δικαστική αίθουσα όπου οι βιαστές αθώνονται εντός ενός πεδίου νομικού λόγου που μιλάει για προκλητικότητα του θύματος (π.χ. λόγω των ρούχων που φόραγε, της ώρας και του μέρους που κυκλοφορούσε, του αν και πόσο μεθυσμένη ήταν), για «ψυχασθένεια» του θύτη και για ασαφείς και μη αξιόπιστες μαρτυρίες και κατηγορίες. Σε κάθε καταδίκη της έμπρακτης υπεράσπισης των σωμάτων μας από σεξιστικές επιθέσεις μέσω καλοστημένης αντιστροφής των θέσεων του θύματος και του θύτη (π.χ. υπόθεση της Π.Α. στην Κόρινθο). Σε κάθε θεσμική και μη αξιολόγηση των ζώων μας ως κατώτερων αυτών των νοικοκυραίων αντρών (π.χ. διαπόμπευση οροθετικών σεξεργατριών με εντολή Λοβέρδου και στήριξη Χρυσοχοϊδη). Σε κάθε μιντιακό ρεπορτάζ που στέκεται έκπληκτο και ξαφνιασμένο παρουσιάζοντας τη μια γυναικοκτονία μετά την άλλη σαν εξαιρετη τραγωδία και γλαφυρό έγκλημα πάθους. Σε κάθε λεπτό που υπό την απειλή της απόλυσης υπομένουμε από σεξιστικά σχόλια μέχρι απλωμένα χέρια, από πελάτες και αφεντικά. Ενώ το έθνος-κράτος και η ελληνική κοινωνία συντηρούν και αναπαράγουν τις παραπάνω καταστάσεις, επιδίδονται σε μία τουλάχιστον υποκριτική προσπάθεια αναζήτησης ενόχων στα πρόσωπα μεταναστών, «εγκληματιών», αστέγων και μικροπωλητών, για ζητήματα όπως οι βιασμοί μέσα σε πανεπιστημιακά ιδρύματα. Εμείς από την πλευρά μας, βιώνοντας καθημερινά στις σχολές μας την πατριαρχία και τις εκφάνσεις της όπως η κουλτούρα του βιασμού, από τα σφυρίγματα, τα βλέμματα μέχρι και τις σεξιστικές επιθέσεις των συμφοιτητών μας και από τα μισογύνικα σχόλια στα αμφιθέατρα μέχρι τους εκβιασμούς από καθηγητές – αυθεντίες (π.χ. Κολοκυθάς στο ΠΑΔΑ, Κωνσταντινίδης στις Σέρρες), αντιλαμβανόμαστε πως το πρόβλημα γύρω από την ελευθερία των σωμάτων μας δεν εντοπίζεται αυθαίρετα στα καταπιεσμένα υποκείμενα

που εδράζονται στις σχολές μας, αλλά γενικότερα στους εκφραστές της πατριαρχίας. Έχουμε καταλάβει, λοιπόν, πολύ καλά ότι κανένας μπάτσος δεν θα μας προστατέψει και είμαστε οι ίδιες που θα υπερασπιζόμαστε τις εαυτές μας και η μία το άλλο. Τα ρατσιστικά αντανακλαστικά ελληνικής κοινωνίας και κράτους που κινούν το ευκαιριακό ενδιαφέρον τους για την “ασφάλειά μας” δε μας ρίχνουν στάχτη στα μάτια· ξέρουμε οι ίδιες καλά και δε χρειαζόμαστε υποδείξεις για το που να κοιτάξουμε για ξεφτίλες σεξιστές.

Αποτελεί η νομική κατοχύρωση του ασύλου πολιτικό μας στόχο;

Bonus: Μια ιστορική αναδρομή

08/08/2019: Η νεοεκλεγθείσα κυβέρνηση της νέας δημοκρατίας κατοχυρώνει νομικά την κατάργηση του ασύλου, στο όνομα του εξευγενισμού του ελληνικού πανεπιστημίου και της καταπολέμησης της ανομίας.

Δεν είναι η πρώτη φορά που το εν λόγω νομοθέτημα καταλαμβάνει θέση στο πολιτικό προσκήνιο και ως εκ τούτου κρίνουμε σημαντικό να μιλήσουμε για την ιστορικότητα του. Ύστερα από την εξέγερση του Νοεμβρη του 73', τα ριζοσπαστικά κινήματα που ακολουθούν οικειοποιούνται σε μεγάλο βαθμό τους πανεπιστημιακούς χώρους. Οι τελευταίοι αποτελούν χώρους συνάντησης, ζύμωσης και συνδιαμόρφωσης διαφόρων υποκειμένων εχθρικών στο καινούριο δημοκρατικό καθεστώς του οποίου η πολιτική περιορίζεται στην βίαιη καταστολή τους μέχρι τις αρχές του 80'. Η διαδοχή της δεξιάς κυβερνητικής διαχείρισης από αυτή του αριστερού πασοκ επιφέρει σημαντικές αλλαγές στην καταστολή του ανταγωνιστικού κινήματος. Το κράτος επιδιώκει την ενσωμάτωση και αποσυμπύεση των αγώνων. Η νομική κατοχύρωση του πανεπιστημιακού ασύλου, το οποίο θεσμοθετεί τη μη παρουσία μπάτσων στους χώρους των σχολών, αποτέλεσε στρατηγικό συμβιβασμό από την πλευρά του κράτους. Αυτός ο νόμος παρά το γεγονός ότι σε πρώτο στάδιο θεωρήθηκε κερτημένο του κινήματος, εν συνεχεία φάνηκε ότι αποτέλεσε περιοριστικό μέτρο για τα όρια των αγώνων. Η αριστερά οικειοποιήθηκε τον νόμο αυτόν καθ' αυτόν, με αποτέλεσμα την εναντίωση της σε οποιαδήποτε πολιτική ή μη πράξη τον έθετε σε κίνδυνο. Παράλληλα, το άσυλο άρχισε να παίρνει μια ακαδημαϊκή χροιά η οποία ήρθε να διαρρήξει τον κοινωνικό του

χαρακτήρα θέτοντας ως κεντρικά υποκείμενα υπεράσπισής του, καθηγητές, πρυτάνεις και φοιτητές. Οι φοιτητικοί σύλλογοι και τα κόμματα στον «αγώνα» προάσπισης του «κεκτημένου» νόμου αναλώθηκαν στο να δημιουργούν αντιπροτάσεις στα προβλήματα που η ίδια η κυριαρχία δημιουργούσε, αναπαράγοντας την κυρίαρχη αφήγηση. Αντίθετα, ένα κομμάτι αγωνιστ(ρι)ών χρησιμοποίησε ως μέσο το άσυλο για να επιτεθεί στο κράτος και τους μηχανισμούς του (κατάληψη χημείου 79' & 85', κατάληψη πολυτεχνείου 95', κατάληψη Πρυτανείας ΕΚΠΑ 2015) αντιτιθέμενο σε οποιαδήποτε λογική πολιτικού διαλόγου μαζί τους. Και τότε φυσικά η πολιτική ηγεσία σε συνεργασία με πρυτανικές αρχές και τα σώματα καταστολής δεν δίστασαν να το καταπατήσουν. Αναγνωρίζουμε πως η κατάργηση του ασύλου αποτελεί κομμάτι της συνολικής επίθεσης του κράτους απέναντι στους/ις αγωνιζόμενους/ες και τους/ις κατατρεγμένους/ες που βρίσκουν καταφύγιο σε αυτό. Συμπεραίνουμε, ωστόσο, πως σε καμία περίπτωση η νομική κατοχύρωση του ασύλου δεν αποτελεί αυτοσκοπό μας, δεν επιδιώκουμε να αντλήσουμε πολιτική υπεραξία γύρω από το εν λόγω ζήτημα και δεν πρόκειται να πολεμήσουμε για αυτό στο όνομα μιας αυθαίρετης φοιτητικής/ακαδημαϊκής ενότητας.

Και τώρα με την κατάργηση του ασύλου, θα ξεβρωμίσει το πανεπιστήμιο από καταλήψεις, λερωμένους τοίχους και μπαχαλάκηδες ;

Τι και αν τα καθεστωτικά media προαναγγέλουν την επαναφορά της κανονικότητας στα πανεπιστημιακά ιδρύματα με την κατάργηση του ασύλου; Τι και αν οι φασίστες, οι μικροαστοί και οι λοιποί ελληνόψυχοι ανυπομονούν για επεμβάσεις της αστυνομίας στους χώρους μας; Τι κι αν η κυρίαρχη αφήγηση και πρακτική βάλλει διαρκώς τα πλέον καταπιεσμένα κομμάτια της κοινωνίας, στο όνομα της καταπολέμισης της εγκληματικότητας; Τι και αν τα φυτά και οι καριερίστες προσμονούν ανυπόμονα – εν μέσω των εξαγγελιών του κράτους και των μπάτσων – τον εξευγενισμό και εξευρωπαϊσμό των σχολών τους; Τι κι αν κράτος και κεφάλαιο θέλουν το πανεπιστήμιο να είναι μια τεράστια μπίζνα, με φοιτητές να διεξάγουν αμισθί έρευνες για μπάτσους, στρατό και μεγαλοαφεντικά; Εμείς θα παραμείνουμε εδώ να τους χαλάμε τα σχέδια. Θα παραμείνουμε επιθετικές ως προς το θεσμό του πανεπιστημίου και θα μπλοκάρουμε κάθε ερευνητικό που επιτίθεται άμεσα στην κοινωνική βάση. Θα παρεμβαίνουμε στις σχολές, γεμίζοντας τους τοίχους με χρώμα και συνθήματα, κόντρα στην αποστειρωμένη ακαδημαϊκή αισθητική. Θα βάζουμε αναχώματα στην ομάλη καθημερινότητα των σχολών διαρρηγνύοντας την φοιτητική ενότητα, την κουλτούρα της καριέρας και θα εναντιωνόμαστε στις ομάδες που την προωθούν. Θα συνεχίσουμε να καταλαμβάνουμε χώρους σε εστίες και σχολές, δημιουργώντας, έτσι, εστίες αντίστασης και κοινότητες αγώνα. Θα λειτουργούμε, ενάντια σε λογικές ανάθεσης, συμβιβασμού και υπακοής, με βάση την αυτοοργάνωση και την οριζόντια, αδιαμεσολάβητη δράση. Θα υπερασπιζόμαστε τα υποκείμενα που βρίσκουν καταφύγιο στις ασυντήρητες υποδομές των πανεπιστημίων μας. Και θα στεκόμαστε ο ένας δίπλα στην άλλη, προτάσσοντας την αλληλεγγύη και τη συμμετοχή, διεκδικώντας τις ελευθερίες μας και καταστρέφοντας ό,τι μας καταστέλλει. Μέχρι η οργή μας να καταπνίξει το υπάρχον και τα φλογισμένα μας όνειρα να ανοίξουν το δρόμο για το απραγματοποίητο.

Αυτοδιαχειριζόμενο Στέκι Πολυτεχνείου
(αίθουσα II, κτ. χημικών μηχανικών)

